

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. 4. Vtrum Minores ordines sint Sacramenta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

videtur imprimere characterem, & conferre gratiam: ergo est Sacramentum. Quod characterem imprimat, Probat: tum quia *Diaconatus* semel acceptus, non potest amitti, vel repeti: tum quia, nisi characterem imprimeret, esset tantummodò simplex iniunctio officij; unde posset auferri, & *Diaconus* posset definire esse *Diaconus*; sicut *Monachus* potest definire esse *Monachus* per Pontificis dispensationem. Quod autem gratiam conferat, Probat: quia munus *Diaconi* est in absentia *Presbyteri* & *Episcopi* baptizare, & *Eucharistiam* administrare, & populo in rebus sacris præesse: unde à *Dionysio* ponitur inter *Ordines Hierarchicos*, qui populo præfunt. Atqui officium baptizandi, & præsertim *Eucharistia* administrandi requirit gratiam: ergo &c. Confirmatur, quia *Diaconatus* conferitur etiam *manuum impositione*, & cum oratione, sicut *Sacerdotium* & *Episcopatus*; vt patet Act. 6.

1. Obiectio ex Cypriano.

Dices Primò: *Cyprianus* epist. 65. agens contra superbum *Diaconum*, ait: *Meminisse Diaconi debent, quoniam Apostolos, id est, Episcopos & Præpositos Dominus elegit: Diaconos autem post ascensum Domini in celos, Apostoli sibi constituerunt Episcopatus sui & Ecclesie ministros*: ergo *Cyprianus* vult *Diaconos* non esse à Domino institutos.

Respondeo: fortasse ita *Cyprianus* sentit. Quâvis dici posset, *Cyprianum* tantummodò velle Dominum non sic elegisse *Diaconos*, sicut elegit *Episcopos* in *Apostolis*; quia neminem *Diaconum* constituit aut consecrauit.

2. Obiectio ex Damasio.

Dices Secundò: *Damasius* epist. 4. dicit tantum duos *Ordines* à Domino esse institutos, scilicet *Apostolorum* & *72. Discipulorum*. Respondeo: *Damasius* videri loqui de *Ordinibus Sacerdotum*; duos enim dumtaxat *Sacerdotum* ordines Dominus instituit, *Episcoporum* in *Apostolis*, in *72. discipulis Presbyterorum*: idque contra *Chorepiscopos*, qui volebant videri tertij genus *Sacerdotum*, cum solum essent *Presbyteri*.

3. Obiectio ex libro Evangeliorum.

Dices Tertiò: *Materia in Diaconatu est liber Evangeliorum*: atqui Dominus non instituit, vt hic liber porrigeretur: quia neque tunc scriptus erat, neque Dominus præcepit scribi: ergo Dominus hanc materiam non instituit; ac proinde nec ipsam ordinationem. Respondeo, omissis varijs sententijs: *Primariam materiam esse, manus impositionem*, vt supra dictum est: *secundariam, traditionem libri, non necessariam Evangeliorum*; sed vel *diuina scriptura*, vel *Ritualis*, ex quo diuina officia peragi in Ecclesia necessariò debebant; qui liber modò confertur.

38 Subdiaconatus est Sacramentum.

Dico Secundò: De *Subdiaconatu* est etiam satis probabile esse Sacramentum; minus tamen quàm de *Diaconatu*, cum non detur per *manus impositionem*. Probat *Primò*, quia est cõmuniõ sententia. *Secundò*, quia videtur imprimere characterem cum non possit repeti; & conferre gratiam, quia munus *Subdiaconi* est ministrare *Diacono* in sacrificio; quod, vt dignè fiat, gratiam postulat: unde etiam habet annexum votum continentia.

Dices Primò: *Magister* dist. 24. dicit *Subdiaconos* ab Ecclesia introductos. Respondeo: Id facile posse negari. Nam tempore *Apostolorum* hunc *Ordinem* fuisse, patet ex epistolis *D. Ignatij* ad *Heronem* & *Antiochenos*.

Cur olim Subdiaconatus non esset Ordo sacer.

Dices Secundò: *Subdiaconatus* olim non censebatur inter *Ordines sacros*; sed tantum caput censebatur à temporibus *Gregorij I.* vt docet *Innocen-*

tius III. Cap. *A multis*, De ætate & qualitate ordinandorum, & Cap. *Miramur*, De seruis non ordinandis. Respondeo: Non censebatur *Ordo sacer*, non eò quòd non esset Sacramentum; sed partim, quia vasa sacra tangere non poterant; vt patet ex *Can. Nullus*, dist. 24. & ex *Concilio Laodicensi* can. 21. partim quia non vouebant continentiam; *Et si enim Siluester I.* id ordinasset, tamen non videtur passim seruatum vsque ad tempora *Gregorij I.* Vide *Capitulum Miramur*, supra citatum.

D V B I V M I V.

Vtrum Minores Ordines sint Sacramenta?

Respondeo: Etiam probabile esse hos *Ordines* esse Sacramenta. Primò, Quia est cõmuniõ sententia *Doctorum*, quam sequitur *Couarruias* lib. 1. *Variarum*, cap. 10. §. 10. *Petrus Soto* lect. 4. de *Ordine*, & multi recentiores; qui id probant ex *Concilio Florent.* vbi sic dicitur: *Sextum Sacramentum est Ordinis, cuius materia est illud per cuius traditionem confertur Ordo, sicut Presbyteratus traditur per calicem cum vino, & patena cum pane porrectionem: Diaconatus per libri Evangeliorum dationem: Subdiaconatus per calicem vacui cum patena vacua superposita traditionem: & similiter de alijs per rerum ad ministeria sua pertinentium assignationem, quo modo loquendi insinuat Conciliũ alios Ordines esse Sacramentum, sicut Presbyteratus, Diaconatus, & Subdiaconatus. Idem insinuat Conc. Trident. nam sess. 23. cap. 2. enumerat septem Ordines. Et mox cap. 3. dicit Ordinem esse verè & propriè vnum ex septem Ecclesie Sacramentis.*

39 Probabilis est opinio affirmans

Altera sententia, hos *Ordines* non esse Sacramenta, sed dumtaxat sacramentalia quædam; etiã est probabilis: quam tenet *Durandus* & *Caietanus* supra. *Dominicus Soto* dist. 24. qu. 1. art. 4. *Nauarrus* cap. 22. numero 18. & alij quidam. Et potest probari Primò, Quia hi *Ordines* possunt dari à *Presbyteris* præsertim ex commissione *Papæ*: de quo infra num. 46; sicut videmus eos iure communi dari ab *Abbatibus*.

40 Negans tamen etiam est probabilis: & variè probatur.

Secundò, Quia hi *Ordines* non habent annexum votum castitatis, nec vllam precum obligationem, nec aliquid aliud vinculum; neque dedicant hominem diuino obsequio inseparabiliter: censeat ergo Ecclesia hæc non esse Sacramenta. Confirmatur; Qui enim per Sacramentum, quod gratiam confert, & characterem indelebilem imprimit, diuino cultui mancipatus est, fieri nequit quin peccet, si statum secularem capestat, & cultum diuinum in perpetuum negligat: fit enim per hoc iniuria Sacramento, vt videtur.

Tertiò, Officia istorum *Ordinum* non videntur postulare gratiam, cum non attingant res sacras: non enim videtur requiri gratia, vt conuenienter templum claudas, & infideles expellas, aut *Scripturam* extra sacrificium legas, aut *viceos* vel *cereum* in sacrificio gestes.

Si dicas *exorcismam* requirere gratiam ad *dæmones* expellendos. Respondeo: Postulare quidem assistentiam diuinam, sicut etiam *Exorcismam* veteris testamenti: non tamen gratiam sanctificantem. Vnde non requiritur aliquid Sacramentum, quo hæc potestas conferatur, sed dumtaxat preces Ecclesie, quibus assistentia diuina impetretur; sicut in aqua benedicta videtur. Adde in constitutu-

Ad manus Exorcismæ non requiritur gratia sanctificans.

constitutionibus Apost. cap. 26. lib. 8. dici *Exorcismam non fieri ordinatione, sed per Christi gratiam & aduentum Spiritus sancti*: unde videtur colligi, illo tempore nondum fuisse *Ordinem*, sed paulo post institutum; quando nimirum donum illud miraculorum, quo demones expellebantur, cessauit.

Quartò, Ordines minores possunt simul conferri, imò passim simul conferuntur, & interdum ubi talis est consuetudo possunt conferri cū Subdiaconatu: atqui Ordines sacri, non nisi per temporum interualla. Cuius non videtur esse alia ratio, nisi quòd hi sint Sacramenta, illi minimè.

Quintò, Parum videtur credibile tot imprimi characteres reales & supernaturales, & toties conferri gratiam ex opere operato, idque ad obeundas functiones, quæ passim à laicis fieri possunt. Si dicas characteres & gratiam dari, vt istæ functiones solemniter fiant. Respondeo, etiam à laicis fiunt cum omni solemnitate, vt passim videmus in Ecclesijs. Quod tamen Ecclesia non deberet permittere, si ad hoc potestas quædam supernaturalis, & gratia diuina esset necessaria. Deinde potestas & gratia quæ datur in Ordine, non datur ob solemnitatem actui Ordinis adiunctam, sed ob ipsam substantiam actus; nam solemnitas ab Ecclesia est instituta: ergo nõ datur character & gratia, vt actus horum ordinum solemniter fiant.

Sextò, Si isti ordines sint Sacramenta, ergo erit peccatum mortiferum sacrilegij suscipere illos in statu peccati mortiferi. Quod si ita est, cur Ecclesia non curat, vt suscepturi antea confiteantur, vel saltem dolorem peccatorum suscipiant, vt in alijs Sacramentis?

Nec obstat, quòd isti Ordines non possint repeti, ac proinde videantur esse Sacramenta imprimentia characterè. Hæc enim ratio rectè concluderet, si constaret esse Sacramenta. Alioqui facile responderi potest: nam *ordinatio Diaconissæ*, quam habet Clemens lib. 8. constituit. Apostolicarum cap. 19. repeti non potest, tamen non est Sacramentum. Pari modo consecratio calicis, altaris, templi, & similia, quamdiu manent integra, non repetuntur; tamen nihil reale imprimunt. Ratio est, quia omnis consecratio, etsi solum sacramentalis sit, & non Sacramentum, de se est perpetua, nec definit esse nisi per desitionem rei consecrate. Ob hæc, & similia argumenta hæc sententia est satis probabilis.

CAPVT V.

De Suscipientibus, & de Conferentibus hoc Sacramentum?

D V B I V M I.

Quales debeant esse qui hoc Sacramentum suscipiunt?

42
Requiritur
bona vita
& fama.

Respondeo & Dico Primò: Ordinandi debent esse bonæ conscientia; ita vt non sint sibi conscij alicuius peccati mortiferi. Deinde debet esse bonæ fama. Ratio est, quia Ordinatio est Sacramentum, non quidem institutum ad remissionem peccatorum, sed ad constituendum hominem Mediatorem inter Deum & plebem. Nam

Sacerdotes debent Deo vota populi & sacrificia offerre, & populo diuinam doctrinam & Sacramenta ministrare, ad quæ & bona conscientia apud Deum, & bona fama apud homines requiruntur. Adde, commune esse omnibus Sacramentis, vt nõ possint suscipi in peccatis.

Dico Secundò: Non requiritur ad singulos Ordines nisi ea cognitio, quæ necessaria est executioni & ministerio illius. Vnde, si quis ordinetur ad Sacerdotium, tantum vt sacrificium offerat, quod est primarium Sacerdotis ministerium: non autem vt confessiones audiat & absoluat, quod est alterum eius munus, sed minus principale, non requiritur vt plura sciat, quàm quæ ad illud ministerium necessaria sunt.

Dico Tertio: Homo non consequitur dignitatem Sacerdotij vel alterius Ordinis per vitam sanctitatem: alioquin Ioannes Bapt. & B. Virgo Sacerdotes fuissent. Et ratio est, quia potestas Ordinis non datur in propriam utilitatem, sed in aliorum. Sanctitas autem vitæ & omne eius premium est in propriam sancti utilitatem.

Dico Quarto: Grauius is peccat qui promouet indignos ad Ordines, præsertim sacros: quia est infidelis dispensator. Contra hos autem, & eos qui indignè promouentur, vel contra Canones promouentur, grauiissimas pænas constituit Xistus V.

Dico Quintò: Mortaliter, iuxta D. Thomam hic q. 36. ar. 5. is peccat, qui in peccato mortali existens, aliquid sacrum officium obit. Verum

Notandum est: Probabilius esse non peccare mortaliter Ordinatam, si Epistolam aut Euangelium cantet, aut alicuius Minoris Ordinis ministerium peragat in peccato mortali, modò id cum debita reuerentia faciat. Sed tantum, quando Sacramentum aliquid in peccato mortali administrat. Ita Domin. Soto hic. Et ratio est, quia illa ministeria in se nullam habent consecrationem, aut singularem sanctitatem; sicut habent Sacramenta, in quibus gratia Spiritus sancti, & Sanguis Christi contineri censetur. Cantare enim Euangelium non est actio sancta, nisi quatenus vel procedit à bona intentione, & hac ratione non polluitur à peccatore, sed potius peccator per illam actionem ad gratiam preparatur: vel quatenus est signum & explicatio rerum sacrarum; & sic etiam non polluitur, quia sanctitas illa est extrinseca isti functioni: vel denique quatenus ex institutione diuina est officium sacri Ordinis. Dupliciter autem potest quis Euangelium legere aut cantare: Primò, simpliciter & non ex officio; & sic non censetur pollui. Secundò, ex officio, v. g. quatenus illud est munus & actio Ordinis sacri; & sic sanctitatem trahit ex ipso Ordine, & proinde censetur pollui, si extra gratiam fiat: tamen illa sanctitas non est tanta, vt hæc contaminatio censetur peccatum mortale. Vide dicta suprà qu. 64. art. 6. num. 9.

D V B I V M II.

Verum solus Episcopus Sacramentum Ordinis conferat?

Respondeo: Ad solum Episcopum pertinet conferre omnes Ordines. Ratio est, quia ipse solus est sacrorum Princeps, cuius est inferiores Ecclesiæ & sacrorum ministros instituire & consecrare:

41
Cur hi Ordines non possint repeti, etsi Sacramenta non sint.

43
Cognitio necessaria ad executionem Ordinis suscipiendi.

44
Sanctitas vitæ non confert Ordinem.

Promouens indignos, peccat.

45
Sacrum officium in mortali obiens, qualiter peccat.

46
Solutus Episcopus ex officio